

Kirje

26.5.2025

VN/12512/2025

VN/12512/2025-OKM-2

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Koulutuksen järjestäjän kuuleminen järjestämisluvassa päätettävästä määrällisestä säätelystä

Johdanto

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta (1078/2024) tulee voimaan 1.1.2026. Sen 26 §:n mukaan järjestämisluvassa määrätään rahoituksen perusteena käytettävien opiskelijavuosien enimmäismäärästä. Enimmäismäärä koskee niiden opiskelijoiden opiskelijavuosia, jotka eivät ole oppivelvollisuuslain (1214/2020) 16 §:n nojalla oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen.

Edellä mainitun pykälän mukaan järjestämisluvassa voidaan osaamistarpeeseen tai koulutuksen järjestämiseen liittyvästä erityisestä syystä määrätä myös tiettyä tutkintoa tai koulutusta koskevista opiskelijavuosien määristä. Järjestämisluvissa määrätään nykyisin tällä perusteella osalle koulutuksen järjestäjistä enimmäismäärät vaatimaan erityiseen tukeen oikeutettujen opiskelijoiden opiskelijavuosille sekä sisäoppilaitosmuotoisen koulutuksen opiskelijavuosille.

Vastaavasti laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (1079/2024) tulee voimaan 1.1.2026, ja sen 32 c §:n 3 momentin mukaan rahoituksen perusteena käytettävien toteutuneiden opiskelijavuosien määrä ei voi ylittää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettua opiskelijavuosien enimmäismäärää niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oppivelvollisuuslain 16 §:n nojalla oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö kuulee tällä kirjeellä:

- 1) Kaikkia valtionosuusrahoitusta saavia ammatillisen koulutuksen järjestäjiä koskien opiskelijavuosien enimmäismäärän päättämistä järjestämisluvassa opiskelijavuosille, joita käytetään rahoituksen perusteena niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen.
- 2) Niitä koulutuksen järjestäjiä, joille on järjestämisluvassa määrätty tehtävä järjestää sisäoppilaitosmuotoista koulutusta. Määrällinen säätely poistettaisiin kyseessä olevan tehtävän osalta.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö selvittää tarvetta vaativan erityisen tuen rahoituksen korotukseen oikeuttavien opiskelijavuosien enimmäismääristä päättämiseksi. Asian valmistelua jatketaan yhteistyössä AMEO-verkoston kanssa. Mikäli päädytään esittämään enimmäismääriä, ministeriö kuulee asiasta erikseen niitä koulutuksen järjestäjiä, joille on järjestämisluvassa määrätty tehtävä järjestää koulutusta vaatimaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Järjestämislupiin tehtävät muutokset tulevat voimaan 1.1.2026 siten, että niitä sovelletaan ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2026 rahoitusta.

1. Enimmäismäärä opiskelijavuosille, joita käytetään rahoituksen perusteena niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen

Vuonna 2026 voimaan tulevan lainsäädännön mukaan opiskelijavuosien perusteella määräytyvä rahoitus perustuu suoritepäätokeksellä päätettävien tavoitteellisten opiskelijavuosien sijaan toteutuneisiin opiskelijavuosiin. Tästä syystä vuodesta 2026 alkaen järjestämisluvuissa ei enää päätetä tavoitteellisten opiskelijavuosien vähimmäismäärästä. Sen sijaan järjestämisluvuissa päätetään enimmäismäärät opiskelijavuosille, joita käytetään rahoituksen perusteena niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen.

Enimmäismäärä ei sido järjestäjiä toiminnallisesti, mutta rajaa rahoituksen luvassa määritellyn tasoon. Enimmäismäärää sovelletaan rahoituksen perusteena olevaan kahden vuoden ajanjakson vuosittaiseen toteutuneiden opiskelijavuosien keskiarvoon niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen. Muiden rahoitusperusteiden, kuten tutkinnon osien osaamispisteiden tai tutkintojen määrää enimmäismäärä ei sido. Kuitenkin osaamispisteiden osalta rahoituksessa huomioidaan korkeintaan 120 osaamispistettä rahoituksen perusteena olevaa opiskelijavuotta kohden.

Kuulemista varten on valmisteltu liitteenä oleva laskelma (liite 1), jossa esitetään mikä olisi laskennallinen perustein kunkin koulutuksen järjestäjän enimmäismäärä opiskelijavuosille, joita käytetään rahoituksen perusteena niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen. Laskelman laskentaperiaatteita on kuvattu tarkemmin liitteessä 2. Laskelma perustuu toteutuneisiin opiskelijavuositietoihin ilman järjestäjäkohtaista harkintaa. Liitteen 1 mukaisen taulukon toteumaluvut on poimittu Koski-tietovarannosta 19.5.2025.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on kehottanut koulutuksen järjestäjiä 28.4.2025 päivätyllä kirjeellä tarkistamaan Koski-tietovarannon tietojen oikeellisuuden 16.5.2025 mennessä (VN/12512/2025-OKM-1). Kirjeessä ministeriö totesi, että myöhemmin tehtäviä korjauksia ja täydennyksiä, tai vetoamista tietovarannossa oleviin puutteisiin, ei lähtökohtaisesti oteta huomioon järjestämisluvien enimmäismääristä päätettäessä, ellei virheellisten tietojen perusteella koulutuksen järjestäjälle aiheutuisi perusteetonta hyötyä.

Ministeriön tarkoituksena on, että enimmäismäärät tarkistetaan säännöllisesti muutaman vuoden välein, eikä koulutuksen järjestäjiltä edellytetä erillisiä järjestämisluvun muutoshakemuksia asiaa varten. Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun osallistuvien koulutuksen järjestäjien kanssa enimmäismääristä neuvoteltaisiin kokeiluun kuuluvassa neuvottelumenettelyssä, ja enimmäismäärät esiteltäisiin ministerille päätettäväksi neuvotteluissa sovittu mukaisena.

2. Enimmäismäärä sisäoppilaitosmuotoisen koulutuksen opiskelijavuosille

Ammatillisen koulutuksen järjestäjistä kolmellakymmenellä on järjestämisluvassa päätetty tehtävä järjestää koulutusta sisäoppilaitosmuotoisena koulutuksena. Koulutuksen järjestäjät voivat tarjota ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 103 §:n nojalla opiskelijoille majoituksen myös ilman järjestämisluvassa päätettyä tehtävää. Sisäoppilaitosmuotoisen koulutuksen erottaa muusta ammatillisen koulutuksen rahoituksella rahoitettavasta majoituksesta ammatillisen koulutuksen lain 100 §:ssä säädetty opiskelijan oikeus muuhun maksuttomaan päivittäiseen ruokailuun.

Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo tarpeelliseksi, että sisäoppilaitosmuotoisen koulutuksen opiskelijavuosien enimmäismäärät poistettaisiin järjestämisluvuista. Kyseisen tehtävän saaneet koulutuksen järjestäjät voisivat rajoituksesta järjestää sisäoppilaitosmuotoista majoitusta sekä saada sen perusteella korotettua rahoitusta. Enimmäismäärien poistaminen keventäisi koulutuksen järjestäjien toimintaa ohjaavia normeja. Koulutuksen järjestäjän rahoituksen näkökulmasta sisäoppilaitosmuotoisen majoituksen määrällisellä säätelyllä on vähäinen merkitys, kun huomioidaan ettei muun kuin sisäoppilaitosmuotoisen majoituksen järjestämistä rajata.

Mikäli kuultava koulutuksen järjestäjä vastustaa järjestämisluvassaan päätetyn sisäoppilaitosmuotoiseen koulutuksen opiskelijavuosien enimmäismäärän poistamista, se voi lausua mielipiteensä asiassa. Muussa tapauksessa mielipidettä ei ole tarpeellista lausua asiaan liittyen.

Kuulemismenettely

Jos haluatte lausua mielipiteenne, vastine on toimitettava sähköisellä lomakkeella, joka julkaistaan ministeriön sivuilla osoitteessa <https://okm.fi/ohjeita-ammattillisen-koulutuksen-jarjestajille>.

Koulutuksen järjestäjän tulee toimittaa lomakkeen täyttämisen jälkeen sen sisältöä vastaavat tiedot allekirjoitettuna ja päivättynä asiakirjana opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.okm@gov.fi. Hakemuksen allekirjoittajalla tulee olla organisaation nimenkirjoitusoikeus.

Koulutuksen järjestäjän tulee toimittaa mielipiteensä opetus- ja kulttuuriministeriöön **viimeistään 13.6.2025**. Ministeriö ottaa valmistelussa huomioon ainoastaan ne lausunnot, jotka on toimitettu määräajassa. Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Ministeriön tarkoituksena on päättää järjestämislupiin tehtävistä muutoksista elokuussa 2025.

Lisätietoja

Asiantuntija Johannes Peltola, puh. 02953 30292, etunimi.sukunimi@gov.fi.

Ylijohtaja

Petri Lempinen

Asiantuntija

Johannes Peltola

Liitteet	Liite 1. Luonnos opiskelijavuosien enimmäismääräksi niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen Liite 2. Liitelaskelman tarkemmat laskentaperiaatteet
Jakelu	Ammatillisen koulutuksen järjestäjät
Tiedoksi	Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry Ammatillisen koulutuksen talouspäälliköt ry Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry Opetushallitus Sivistysala ry Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry Suomen Kansanopistoyhdistys Suomen konservatorioliitto ry Suomen Kuntaliitto ry Suomen Oppisopimusosaajat ry TEM Työ- ja elinkeinoministeriö Urheiluopistot ry

VN/12512/2025-OKM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: